No. 3760.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.000

Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

ZATURDAG 17 SEPTEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 16 September.

De Chineezen hebben door hun aanval op de vaartuigen der Engelsche en Fransche gezanten een menigte verontruste gemoederen tot kalmte gebragt. Zoozeer hangen de gebeurtenissen der wereld met elkander zamen, dat eenige onverwachte kanonschoten uit sterkten aan den Pei-ho het publiek in Europa ruimer doen ademhalen, en zelfs niet vreemd zijn aan het rijzen van de Beurs, die in de laatste dagen weder sterke teekenen van ontmoediging begon te vertoonen. Menig spekulant zegent in zijn hart de kanonniers van het Hemelsche Rijk, die hem een goede beursdag bezorgd hebben. De reden, dat er uit hun kogels eenig meerder vertrouwen in den staatkundigen toestand geboren werd, moet gezocht worden in de vrees voor een oorlog tusschen Engeland en Frankrijk. Veel kan er zijn en is er inderdaad dat zulk een vrees wettigt, echter gelooven wij, dat menigeen zich dat gevaar als al te digtbij voorstelt. Zoo het eenmaal tot zulk een strijd komen wil, zal er nog al iets moeten voorafgaan om dien voor te bereiden; daarenboven is de Keizer van Frankrijk de man niet om dien op het oogenblik te beginnen, dat hij algemeen verdacht wordt zulke plannen te voeden. Nogtans de vrees bestaat, en zonderling genoeg het artikel van den *Moniteur*, hoewel daarin zelfs niet zijdelings van Engeland sprake was, heeft dien gevoed. Het aantal dergenen, die hoopten dat alles in Italië rustig zou afloopen, wijl zij alleen van zoogenaamde eenstemmige besluiten van in hun oog wettige en erkende volksvergaderingen hoorden, en er geen bloedtooneelen zagen plaats grijpen, was niet gering. Half Italië, meenden zij, zou, na de uitdrukkelijke verklaring dier vergaderingen, bij Piëmont worden ingelijfd, en daarmede zou, wat men de Italiaansche kwestie noemt, vreedzaam en bevredigend ten einde gebragt zijn. Het artikel van den *Moniteur* sprak tot hun hooge verwondering op een anderen toon. Dit zagen zij en verder begrepen zij nog uit zijn bewoordingen, dat er met meer lof van Oosterrijk dan van Italië in gesproken werd. Volgens hen beduidde dit een aanstaande vriendschap tusschen Oostenrijk en Frankrijk tegen Italië, en in het verschiet een oorlog tegen Engeland, dat het voor de *Italianissimi* opneemt. Die veronderstelling was genoegzaam om een drukkende bezorgdheid te doen ontstaan, en wie weet welke spooksels deze zich voor den geest gehaald zou hebben, als niet plotseling het Chineesche kanon aan die vreesachtigen een riem onder het hart gestoken had. Nu was er, juichten zij, den Hemel zij dank! een nieuwe band tusschen Engeland en Frankrijk, die beiden er belang bij hadden den Chineezen de kracht van hun arm wederom te doen gevoelen. De spanning week. Voor hoelang zij haar afscheid genomen heeft kunnen wij niet opgeven; wij wijzen alleen op het inderdaad opmerkenswaardig verschijnsel, dat de kruiddamp in de golf van Petchely naar Europa overgewaaid, daar den drukkenden atmosfeer zuivert. Een bewijs, onder velen, dat de orde en vrede van Europa sedert den ongelukkigen bonapartistischen oorlog in Lombardije, zoo wankelbaar geworden zijn, dat de stutten, waarmede men meent dat die voor eenigen tijd geschraagd zullen worden, uit China moeten gehaald worden.

Doch zien wij, afgescheiden van al de zijdelingsche gevolgen, die er mogelijk uit kunnen voortspruiten, de beteekenis van het in China voorgevallene op zich-zelven. De Engelsche en Fransche bladen heffen een vreeselijk noodgeschrei aan over de verraderij der Chineezen. Nogtans zou men het regt hebben te vragen, of van den kant der Europeërs in dit geval niet tegen de Chineezen gehandeld is, op een wijze, met de goede trouw in strijd. Het traktaat van Tien-tsin gaf hun gezanten het regt om, even als die van Rusland, te Peking verblijf te gaan houden. Het laat zich echter verstaan, dat die diplomaten hun leven en waardigheid in de Chineesche hoofdstad onveilig achten zouden, zoo zij niet ter hunner bescherming eenige magt bij de hand hadden. Hierom en om hun zending meer gewigt bij te zetten, lieten zij zich door gewapende oorlogsvaartuigen vergezellen. Hoe natuurlijk van hun kant zulke voorzorgen ook mogen zijn, kan het aan den anderen kant den Chineezen niet geheel ten kwade geduid worden, dat zij kanonneerbooten niet als behoorende tot het noodzakelijke gevolg van vreemde gezanten willen aanzien, en daaraan den doortogt weigeren. Het verdient opmerking, dat zij den Amerikaanschen gezant, die niet door krijgsgeschut vergezeld was, hebben binnengelaten, en eerst uit de sterkten vuurden toen de Engelschen en Franschen zich gewapenderhand een weg wilden banen.

Hoe dit zij, de zonen van het Hemelsche Rijk mogen zich op een wraakoefening voorbereiden. De *Times* en de *Moniteur* hebben reeds aangekondigd, dat zij ter dege zullen gekastijd worden. Op welke wijze moeten wij nog leeren. Wij lazen in het eerste blad iets over een plan om met acht duizend man het Chineesche rijk bij de Britsche bezittingen in te lijven, en hoorden half-officiële Parijsche bladen gewagen van een regiment linietroepen, dat China veroveren zou, doch dergelijke snoeverij zullen wij houden voor hetgeen zij is. Latere berigten spreken intusschen van het inschepen, zoo uit Engeland als Frankrijk, eener zeer aanzienlijke troepenmagt, en hoewel deze China, wel is waar, niet zal veroveren, zal zij er toch tot geweldige gebeurtenissen aanleiding geven. In het verre Oosten daagt dus nu weder een oorlogstooneel op, waarvan met veel meer regt dan van dat in Italië getuigd zal kunnen worden, dat er voor de zaak der beschaving gestreden wordt. In een later nummer zullen wij zien welke kansen zij daar op de overwinnig heeft.

Naar men verneemt zal Z. K. H. de prins van Oranje zich in de volgende week naar Stuttgardt begeven, om van daar naar het groothertogdom Luxemburg vertrekken.

Het stedelijk bestuur waarschawt tegen sommige geringere koeksoorten, op de kermis te koop, die kenbaar aan de hooge kleur, waardoor zij zich onderscheiden, met verfstoffen zijn versierd, welke vergiftige eigenschappen bezitten.

Met den pleiziertrein, die voor het bezoeken van de Amsterdamsche kermis door de Rijnspoorwegmaatschappij was bestemd, zijn Woensdag uit Rotterdam, Arnhem en Utrecht 1200 personen overgebragt. Naar men weet loopen er nog 3 zulke pleiziertreinen naar Amsterdam.

Te Velp is Dingsdag avond op zijn zomerverblijf overleden, de heer mr. C. J. van Assen, emeritus hoogleeraar in de regtsgeleerde fakulteit aan de hoogschool te Leiden, ridder der orde van den Nederl. Leeuw, groot-officier van die der Eikenkroon en staatsraad in buitengewone dienst.

Overzigt van de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de acht eerste maanden van 1859: Direkte belastingen *f* 12,369,011.67; in- en uitg. regt en scheepvaartr. *f* 2,943,714,45; accijns *f* 11,039,728.33½; waarborg en bel. der gouden en zilv. werken *f* 161,431.08; indir. belast. *f* 8,144,943.15½; posterijen *f* 1,234.890.72½; staats-loterij *f* 262,553; totaal *f* 36,156,272.41½, tegen *f* 37,173,433.23 over gelijk tijdvak in 1858. De raming was *f* 37,899,059.36.

CREDIETVEREENIGING. *Maandelijksche Balans, opgemaakt* 31 *Augustus* 1859. 927 leden, vertegenwoordigende een maatschappelijk kapitaal van *f* 4,900,575.

Stortingen der leden	*f*	490,057.50
In disconto genomen	»	1,049,096.74½
» » gegeven	»	391,660.—
In Portefeuille	»	628,738.96½
Déposito rekening	»	268,402.06½
In Cassa	»	12,587.94½

De Voorzitter van Commissarissen, J. HEEMSKERK, Az.

De Directie BERG. P. N. MULLER.

Z. M. heeft benoemd tot ridders der orde van den Nederl. Leeuw: C. P. Brest van Kempen, W. L. van Ark en E. van Emden; tot belooning dergenen van de zee- en landmagt in Nederl. Indië, die zich bij de expeditie tegen de kampong Sariba noa op het eiland Sepora, in April 1859, tot bestraffing der moordenaars van den luit. J. P. Uyttenhooven en twee inlandsche matrozen, meer bijzonder hebben onderscheiden, benoemd tot ridders der 4de kl. van de Milit. Willemsorde, van de zeemagt: den luit. R. L. de Haes en den offic. van gez. H. L. Vernhout; en van de landmagt: den eersten luit. J. J. G. Hennequin en den serg. J. H. W. Schultze; en bepaald, dat bij afzonderlijke dagorders, zoo in Indië als Nederland, eervol zullen worden vermeld, van de zeemagt: de luit. J. L. baron van Isselmuden en C. A. Jeekel; de korporaal S. P. Sterkman; de derde schiemansmaat J. G. F. Lambrechts; de hofmeester C. Slieker; de matroos 2de kl. F. J. Tromp; de matrozen 3de kl. J. Italiaander en W. H. Guenter, en de zieken-oppasser N. M. Spijkhooven; en van de landmagt: de 1ste luit. A. P. W. Meis en de serg. J. H. Boerlager; aan R. J. van Lennep vergund het aannemen en dragen der ridderorde van den Rooden Adelaar 3de kl., hem door Z. K. H. den Prins-Regent van Pruissen geschonken; benoemd tot hoogleeraar aan de koninklijke akademie te Delft voor de land-, taal- en volkenkunde van Nederl. Indië, dr. J. Pijnappel Gz. en mr. S. Keyzer; aan D. J. Storm Buysing verleend den titel en rang van hoogleeraar voor het onderwijs der waterbouwkunde aan die akademie; benoemd tot militie-kommissaris in de prov. Overijssel, C. Yske; goedgekeurd de benoeming van F. van der Putten, tot sekret. der gem. Stiphout; benoemd: tot voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, gedurende de zitting van 1859—1860, mr. J. A. Philipse; tot lid der prov. komm. van geneesk. onderz. en toevoorz. in Overijssel, J. H. Nellenstein, ter vervanging van H. Greve, op zijn verzoek eervol ontslagen; tot notaris ter standplaats Echt, arr. Roermond, L. Linssen; tot griffier bij het kantongeregt te Venlo, J. F. Janssen; tot ontv. der dir. bel. en acc. te Nieuwer-Amstel, C. J. Stakman; tot leden van de regtbank op Curaçao, mr. P. C. Prince en jhr. mr. D. M. Rammelman Elsevier; en tot griffier bij dezelve mr. S. C. Henriquez; tot lid van het geregtshof te Suriname, mr. J. M. Jansen Eyken Sluyters.

'S GRAVENHAGE, 15 Sept. Z. M. de Koning heeft heden middag in een bijzonder gehoor ontvangen Z. Exc. lord Napier, die aan Z. M. heeft overhandigd zijne geloofsbrieven als buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van H. M. de Koningin van Groot-Brittanje bij het Nederlandsche Hof. Z. Exc. is tot dat einde door 's Konings ceremoniemeester met een hofkoets afgehaald en is na afloop der plegtigheid naar zijn hôtel teruggebragt.

— Naar men verneemt zal Z. M. de Koning tegen het laatst dezer maand naar het Loo vertrekken.

— Men verzekert dat HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik der Nederlanden in den loop dezer maand naar het groothertogdom Luxemburg zullen vertrekken om aldaar tot in het begin van het volgend jaar te verblijven.

KAMP bij ZEIST, 14 Sept. De luitenant-generaal, opperbevelhebber der vereenigde divizie, heeft de volgende dagorder aan de gekampeerd hebbende troepen doen bekend maken:

»Bij het uiteengaan op morgen der troepen, welke in deze legerplaats zijn vereenigd, vervul ik als bevelhebber een hoogst aangenamen pligt [illegible] kommandanten, den kolonels [illegible], zoo der infanterie als kavallerie, den chef van den staf, den kommandant der artillerie, den chefs van de geneeskundige dienst en administratie en den overigen hoofd- en verdere officieren, zoo der staven als bij de korpsen, en allen in het algemeen, die aan de alhier gehouden oefeningen en werkzaamheden hebben deel genomen, gedurende den tijd dat ik de eer heb gehad aan hun hoofd te staan, mijn dank te betuigen voor de ondersteuning en medewerking, die ik in alle opzigten, in het belang van 's Konings dienst, heb mogen ondervinden.

»Officieren, onderofficieren en manschappen! een hartelijk vaarwel zij u bij deze door mij toegeroepen, en mijne beste wenschen vergezellen u naar uwe garnizoenen."

DELFT, 15 Sept. De prijzen der Boter waren heden *f* 56 a *f* 64 naar kwaliteit.

GOUDA, 15 Sept. De veemarkt van heden met tamelijken aanvoer; alle soorten iets flaauwer. Schapen mede flaauw. Magere varkens en biggen grooten aanvoer; ⅓ is onverkocht gebleven.

Kaas [illegible] f 16 tot f 24.
Goe-Boter f 1 a f 1.08; Wei-Boter f 0.78 a f 0.88.

HOORN, 15 Sept. Op de markt alhier werden aangevoerd 259 stapels Kaas Prijs: Kleine Gras f 30.25.

WORMERVEER, 14 Sep. Ter kaasmarkt waren aangevoerd 36 stapels. Hoogste prijzen: kleine f 29¾, middelbare f 34½ per 50 Ned. ℔.

PURMEREND, 13 Sept. Alhier waren aangevoerd 196 stapels Kaas, waaronder 14 middelbare. Hoogste prijzen voor kleine f 30, voor middelbare f 35 per 50 Ned. ℔.

BATAVIA, 25 Julij.

De schriftelijke rapporten van den goevernements-kommissaris der Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo geven de volgende berigten, loopende tot 6 Junij nopens den staat van zaken in dat gewest.

Op den 11^{n} Junij jl. rukte de kommissaris, met vijf kompanjien van het 9de bat. infanterie, de detachementen artillerie en sappeurs en eene landings-divizie van Zr. Ms. stoomschepen *Ardjoeno*, *Montrado* en *Celebes*, sterk 110 man, onder bevel van den luitenant ter zee 2e kl. van Alphen, benevens de ambulance, naar Martapoera op.

De troepen waren aan boord van de *Celebes* en de *Boni*.

Den 12^{n} kwam men bij Martapoera, werwaarts een paar zendelingen werden afgevaardigd met eene publikatie, om de bevolking gerust te stellen en tot onderwerping aan te sporen. Er was toen eene menigte vijandig gezind volk te Martapoera bijeengekomen, dat echter den volgenden morgen, bij eene verkenning met gewapende sloepen door den kommissaris werd bevonden te zijn vertrokken.

Op dien togt meldde zich bij den kommissaris aan de rijksbestierder van Bandjermasin, pangeran Hidajat-Oellah, die de verzekering zijner trouw en onderwerding aan het goevernement kwam aanbieden.

Hij werd in het rezidentie-huis bij den kommissaris toegelaten, waarop vier andere prinsen zich mede aanmeldden en even zoo werden ontvangen, terwijl hun aanzienlijk gevolg zich voor het rezidentiehuis verzamelde.

Deze grooten waren allen zeer onthutst en konden slechts na eenigen tijd hunne bedaardheid terugkrijgen. De rijksbestierder verklaarde, dat hij van de verraderlijke plannen, die kort te voren waren ten uitvoer gelegd, niets had geweten, en dat hij de magt niet had, om later iets tot bedwingen te doen, hetgeen hij geheel toeschreef aan de kuiperijen van den sultan Tamdjid-Illah, om hem te benadeelen.

In den loop van den dag ontscheepte de voorhoede en betrok de verlaten katon, vervolgens de overige krijgsmagt. die op de Aloen-aloen, welke de kraton aan ééne zijde grenst, een bivak betrok. De achterhoede bleef voorloopig op de *Celebes*.

Nergens werd tegenstand ondervonden.

Den 14den Junij werd in het rezidentiehuis eene vergadering gehouden met den rijksbestierder en de aanwezige prinsen en mantris, waarvan een dertigtal opkwam. Daarbij werd hun aangezegd, dat het dragen van wapenen, anders dan de gewone kris of klewang, werd verboden, en een ieder, die met eene lans gewapend werd bevonden, zou worden aangehouden. Dit bevel werd gehoorzaamd, en het gelukte in de nabijheid eenigen gevangen te nemen, waaronder de kiais Singo Pradjo en Wira Djaja, twee voorname aanvoerders der gewapenden tegen Kalangan en Pengaron.

Op den 15den Junij ontscheepte de achterhoede en bezette de kraton, ter vervanging van de voorhoede, die, op dien dag, onder bevel van kapitein van Oijen, van Martapoera vertrok en, den regter-oever van de Riamkanan volgende, op den 18den Pengaron bereikte, juist toen eene bende van een duizendtal Moeningers gereed stond, het etablissement op nieuw aan te vallen. Zij namen dadelijk de vlugt.

Op dezen togt heeft de ingenieur van het mijnwezen Rant, als vrijwilliger, de kolonne tot gids gediend.

Slechts bij Soengiraja werd op den 17^{n} tegenstand ondervonden; een duizendtal gewapende Moeningers en Dajaks-paré had zich daar genesteld, om de troepen te overvallen. Met eene onverwachte beweging links uit den flank, liet de kapitein van Oijen er op instormen en dreef den vijand op de vlugt, na hem een verlies van een dertigtal dooden en nog meer gewonden te hebben berokkend.

Als zich daarbij bijzonder te hebben onderscheiden, worden genoemd de luitenants Scheepers van de sappeurs. Verstege en Magnin van de infanterie, en Sluijterman van Loo van de Marine.

De verdediging van Pengaron is een roemvol feit geweest. Sedert 29 April was men daar bij herhaling aangevallen, en geheel van de gemeenschap met de hoofdplaats afgesloten. Met een veertigtal soldaten en een personeel van 400 kettinggangers en een 200 pandelingen, in eene gedurende den opstand opgerigte palizadering opgesloten, was er eene waardige en moedige houding der bevelhebbers noodig, om tegen de aanvallen van buiten, en de zamenspanningen van binnen bestand te zijn.

Den 15^{n} en 16^{n} Junij werden van uit Martapoera militaire verkenningen gedaan, om zamenscholingen van den vijand uiteen te jagen, maar overal nam hij de vlugt. Op laatstgenoemden dag bezocht de kommissaris het etablissement Kalangan en vond daar alles verwoest, maar geene opstandelingen meer. Te Goenoeng Lawah werd zekere pembekel Taha, een der deelhebbers aan den moord te Kalangan, gevangen genomen. In den nacht van den 18^{n} op den 19^{n}, trachtte hij te vlugten en had zich van een der geweren van de wacht meester gemaakt. Hij werd echter door een der op post staande matrozen achtervolgd en gevangen. Den volgenden dag overleed hij aan eene daarbij ontvangen wonde.

Den 18^{n} Junij rukte de achterhoede, onder bevel van den overste Boon van Ostade, naar Goenong Djabok op, om de derwaarts gevlugte muitelingen op te zoeken. Hij kwam er den 19^{n} aan en vond ook daar alles verwoest, maar geene vijanden.

Door mededeelingen van den moefti des rijks, hadji Mahmoed, van den panghoeloe van Martapoera, hadji Mohamad Challed, en van den priester hadji Mohamad Arief, die vele blijken van trouw aan het goevernement gaven, werd den kommissaris bekend, wie de hoofdaanlegger was geweest van het plan, om een algemeenen aanval op Bandjermasin te doen.

Deze persoon had in zijne brieven gebruik gemaakt van den naam van den rijksbestuurder, pageran Hidajat-Oellah, om aanhang te verkrijgen. Toen het aan dezen bekend werd, dat de kommissaris in het bezit was van zoodanige brieven, werd hij beangst, te meer daar hem door kwaadwilligen moet zijn in het oor geblazen, dat het voornemen bestond hem gevangen te nemen, zoodat hij, in den nacht van 18 op 19 Junij, overhaast Martapoera verliet, onder voorwendsel van zijne moeder, die in de wildernis zou zijn gevlugt, op te sporen.

Op den 19^{n} hield de kommissaris op nieuw eene vergadering met de prinsen, mantris, kiais en kampongshoofden, ten getale van tachtig, om hun gevoelen te vernemen, nopens de maatregelen om de zaken in een gezonden toestand te brengen.

Den volgenden dag leverden deze hoofden hun schriftelijk uitgebragt gevoelen in, waarvan de inhoud, soms min of meer verbloemd, nederkwam op den wensch, om een anderen vorst dan Tandjit-Illah op den troon te zien.

Den 21sten Junij keerde de kommissaris naar Bandjermasin terug, alwaar in eene bijeenkomst, belegd op den 24sten daaraanvolgende, de sultan vrijwillig afstand deed van den troon en den wensch uitte, om naar Batavia te vertrekken.

De waarneming van het rijksbestuur werd door den kommissaris voorloopig opgedragen aan de pangerans Soeria Mataram en Mohamad Tambak-anjar, waarvan de kommissaris, op den 28sten Junij te Martapoera afkondiging deed, hetgeen door de hoofden met genoegen werd vernomen. Pangeran Soeria Mataram bood zich aan, om den rijksbestuurder op te zoeken, die ook een brief schreef aan den kommissaris, houdende, dat hij gaarne wilde terugkeeren, indien hem daartoe eene schriftelijke vergunning werd gezonden.

Hieraan werd voldaan, maar de rijksbestuurder was nog niet voldoende gerustgesteld en bij het afzenden van deze berigten was hij nog niet teruggekeerd.

Den 26^{n} Junij werd eene afdeeling van 50 infanteristen, onder bevel van den kapitein Schiff, gezonden naar Tjempaka, waar zamenscholingen plaats hadden. Men vond daar eene magt van 1000 à 1500 opstandelingen, die met verlies van een 50tal dooden en gekwetsten werd uiteen gejaagd.

Den 28^{n} keerde de kommissaris naar Martapoera terug en op dien dag en den volgenden bleef het te Martapoera rustig. Maar op den 30^{n} werd het bivak in de kraton door een duizendtal muitelingen aangevallen, juist op het oogenblik, dat, met uitzondering van de wacht, de gansche magt op de aloen-aloen werd geinspekteerd. Zij waren ongemerkt in het digt begroeid terrein achter de kraton zamengetrokken; hadden twee schildwachten overvallen, de achterpoort opengehakt en waren voor een gedeelte door die poort tot in het bivak gedrongen. Spoedig snelden de troepen binnen, grepen de muitelingen aan, waarvan sommigen dansende tegen de geweren inliepen, maar een goed infanterievuur, ondersteund door een paar kartetschoten uit een houwitzer, dreef hen naar buiten. Een tiental lijken lieten zij in de kraton achter, terwijl nog vele lijken en gekwetsten werden medegevoerd.

Onder de gesneuvelden waren de hadji's Boejasin en Boechaier, die onder de leiders van den opstand eene voorname rol hebben gespeeld.

Van onze zijde zijn gesneuveld twee Europeanen en een inlander, en gekwetst twee Europeanen en vijf inlanders. Ook de auditeur-militair Mr. van der Hout heeft bij dien aanval een oogenblik in een hagchelijken toestand verkeerd.

Door de militaire bevelhebbers, de oversten van Hasselt van de zeemagt en Boon van Ostade van de infanterie, wordt zeer geroemd de bij die gelegenheid aan den dag gelegde koelbloedigheid van den kapitein Hartsteen, den 1sten luitenant Thieme, den adjudant onderofficier van de artillerie de Moor, den korporaal von Woesik en van den matroos van de Velden van de *Montrado*.

Het is niet bekend werwaarts de muitelingen gevlugt zijn.

Ook in Poeloe-Petak zijn ons etablissement en de stoomer *Tjipannas* door de muitelingen uit de Soengei Betaran aangevallen, in zeer goed gewapende en in verdedigbaren toestand gebragte ijzeren laadschouwen, geroofd van Kalangan. De *Montrado* kwam daar juist aan, toen de praauwen met de *Tjipannas* waren slaags geweest. Den volgenden dag werden de praauwen door de *Montrado* genomen en de versterkingen der muitelingen aangetast, genomen en vernield; zij verloren daarbij 35 dooden en 45 gekwetsten.

De *Montrado* deed daarop een togt op de *Negara*.

Door de herstelling van de gemeenschap met Pengaron heeft men, op den 1sten Julij, ongeveer 50 ton steenkolen naar Bandjermasin kunnen afvoeren.

Bij het sluiten der rapporten was de gezondheidstoestand der troepen voortdurend zeer voldoende; er waren weinig of geene ernstige zieken.

— In het begin der maand Junij werd te Riouw het berigt ontvangen, dat een twaalftal bewoners van het eiland Galang, wegens hunne strooperijen in de wateren van Riouw berucht, zich nabij het eiland Rempang-Sembоelan hadden vertoond en in eene der daar aanwezige kreeken eene schuilplaats hadden gezocht. Ten gevolge van dit berigt vertrok de schout J. W. Sijtja den 16den Junij derwaarts, vergezeld door een aantal militairen van het garnizoen en van eenige matrozen der te Riouw gestationeerde kruisboot. Hoewel het gelukte de schuilplaats der roovers te ontdekken, werd men door ondiepten verhinderd spoedig genoeg te naderen; het gelukte den roovers in het diepe kreupelbosch te ontkomen, met achterlating echter van een zestal praauwen. De hulpboot N° 2, die mede derwaarts werd gezonden, keerde den 28^{n} Junij terug met de tijding, dat de roovers naar Singapore waren gevlugt; eenigen zijn daar door de politie opgevat.

— De volgende tijdingen, loopende tot 16 Julij, zijn uit Bandjermasin ontvangen, en sedert de laatste berigten nopens den staat van zaken in de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo, heeft geene ontmoeting met de opstandelingen meer plaats gehad, en is het grootste gedeelte van hen uit elkander gegaan; echter verneemt men, dat zich tusschen Tabanio en Banjoe irang nog eenige opstandelingen ophouden.

Sedert 14 dagen leden de troepen veel door aanhoudende regens en dikken mist en nam het aantal zieken toe, welke echter niet van ernstigen aard zijn.

Bij gunstige weergesteldheid is men voornemens Tabanio te bezetten en de Tanah Laut te zuiveren.

Te Pengaron was men den 13den Julij begonnen met het werk in de kolenmijnen te hervatten en geregeld door te zetten.

De rijksbestierder is naar Amoentai gevlugt, doch werd van daar binnen weinige dagen terug verwacht.

De berigten, dat de sultan Koening gevlugt en zijne aanhang grootendeels verbroken is, worden meer en meer bevestigd.

De Sultan van Bandjermassin scheepte zich den 16^{n} Julij aan boord van Z. M. stoomschip *Ardjoeno* in, vergezeld, behalve van de Ratoe, van 9 leden zijner familie, 22 bijvrouwen en 17 volgelingen en bedienden.

Op de *Negara* en *Marampiauw* gaat alles naar wensch ook bij Poelo Petak heeft men geene opstandelingen meer gezien.

Het hoofd, Pambekel Soelil bevindt zich nog steeds in de boven-Kapoeas om eenen nieuwen aanhang te verwerven, hetgeen hem echter niet schijnt te gelukken.

Eenige Diak's zijn afgezonden, om zoo mogelijk Soelil te arresteren.

— Uit Palembang heeft men de volgende tijdingen ontvangen.

De zaken in de Lematang Oeloe gaan steeds vooruit. Over het algemeen is eene verbetering gekomen in de stemming der bevolking, en vele hoofden beijveren zich om de rust en orde bewaard te houden.

Nu en dan worden nog door de pradjoerits togten in het gebergte gemaakt naar zoodanige plaatsen, waar zich nog eenige kwaadwilligen schuil houden.

Bij een dier togten hebben de hoofden van de Moelak Galoe uit eigen beweging uitgeleverd een weerspannig onderhoofd, zoomede twee pradjoerits, die vroeger gedeserteerd waren en zich aan de opstandelingen hadden aangesloten.

In de Soengi Kroh (divizie Moesi Ilir) is gisting onder de bewoners waargenomen en hebben eenige bewegingen plaats gevonden, welke, ofschoon de openbare rust niet in gevaar brengende, evenwel voldoende waren, om ongerustheid onder de bevolking te verwekken.

Een paar doeson-hoofden, uit genoemde marga, die reeds lang wegens wangedrag afgezet waren, trachtten

de bevolking van de doesoen Karta Djaja op te ruijen, en eenige kwaadwilligen, ten getale van zeven, hebben pogingen aangewend, om een paar personen, die kort geleden door de policie gevat en te Sekaioe, hoofdplaats van divizie Moesi Ilir, in arrest gesteld waren, te bevrijden. Deze toeleg is echter mislukt, en door het bestuur zijn voorzorgsmaatregelen genomen tot handhaving der orde en om de woelingen, die nogtans van geene beteekenis of dreigenden aard zijn, te doen ophouden.

Uit de Kesam is het hoofd van dat landschap, op de oproeping van den rezident, naar Moeara Doea, hoofdplaats van de divizie Komering Oeloe, afgekomen. Het laat zich dus aanzien, dat de verwikkelingen met die streken naar wensch zullen geëindigd worden.

Ongeveer een paar dagen na het vertrekken van den rezident van Labat, zijn nog twee hoofden uit de Pasumah Lebar afgekomen, om hulde aan het goevernement te bewijzen. Als verontschuldiging voor hunne late aankomst te Labat, gaven zij op, dat zij bedacht waren geweest voor invallen van de Goemaiers in hun land. Zij beloofden in het vervolg stiptelijk na te komen de bepalingen, voorkomende in de zoogenaamde Atoeran Sindang Merdika.

Op de hoofdplaats Palembang is in de maand Junij niets bijzonders voorgevallen.

De handel was aldaar niet buitengewoon levendig.

De berigten uit de beneden-divizien luiden gunstig. Overal heerschte eene gewenschte rust. De rijstoogst was afgeloopen en over het algemeen goed uitgevallen.

In de streken, waar zich de bevolking met de katoenkultuur ophoudt, was de katoen reeds geplant en stond veelbelovend.

De stand van het water was in de maand Junij zeer laag, zelfs zoo, dat sommige kleine rivieren voor praauwen van eenigen diepgang niet meer bevaarbaar waren.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

PARIJS, 16 September. De *Constitutionnel* bevat een artikel tot heftige bestrijding van de tariefwijziging, met betrekking tot de differentiële regten op buitenlandsche, met name Engelsche steenkolen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 Sept. Algemeen is men van meening, en de meeste Parijsche bladen uiten die meening, dat de zamenwerking van Frankrijk en Engeland in China het noodzakelijk gevolg zal hebben het behoud des vredes in Europa te waarborgen. Frankrijk zal een aanzienlijk deel aan de voorgenomen expeditie nemen. Men spreekt van een landingsleger van 12,000 man onder het bevel van generaal Wimpffen, die op dit oogenblik tot het Lyonsche leger behoort en tijdens den oorlog in Italië gekozen was om een dergelijke expeditie tegen de Venetiaansche kust uit te voeren. Hij is naar Parijs ontboden om er instruktiën te ontvangen; Lord Cowley en graaf Walewsky zijn belast met de grondslagen van Frankrijks medewerking te beramen, 't geen de reis van den minister van Buitenlandsche zaken naar Biarritz noodwendig zal verdagen.

— Aan het artikel van den *Moniteur*, betreffende de Italiaansche zaken, wordt te Weenen en te Turijn een verschillenden zin gegeven. Te Turijn wordt het als een aanmoediging beschouwd om ten aanzien der hertogdommen niet het minste gewigt aan het traktaat van Villafranca te hechten, wel betreffende Lombardije. Daarentegen beweert men te Weenen, dat al de bepalingen van dat verdrag moeten worden uitgevoerd en Oostenrijk, ingeval Piëmont er een van vernietigde, het regt zou hebben de overige te vernietigen. Het Oostenrijksche kabinet schijnt overigens minder vijandig aan het denkbeeld van een kongres, waaromtrent de *Ost-Deutsche Post* zegt, dat men, ten gevolge van 'tgeen nopens de konferentie te Zurich beweerd werd, had kunnen veronderstellen dat Napoleon onverschillig ten aanzien der uitvoering der preliminairen van Villafranca was geworden, maar de *Moniteur* heeft verklaard, dat zulk een verbreking van gegeven beloften Frankrijk niet zal voegen. En den band verscheurende, die het blad tot hiertoe aan Victor Emmanuel hechtte, helt het voorloopig in beginsel over naar Oostenrijks zijde en de regten, die voor dat rijk uit het verdrag van Villafranca ontspruiten. Verder ziet het in de pogingen van Piëmont tot aanhechting, niet alleen eene Italiaansche zaak, maar de kuiperijen van vreemde mogendheden, die willen oogsten, waar zij niet gezaaid hebben en invloed oefenen in gewesten, waar Frankrijk zijn bloed heeft gestort. Men ziet vervolgens in het artikel dat Frankrijk Oostenrijk meer nadert, terwijl Piëmont, dat beschuldigd wordt met Engeland te heulen, de vriendschap verbeurt, welke tot hiertoe zijn kracht was.

Uit het artikel van den *Moniteur* kan alzoo, volgens de *O. Deut. Post*, worden afgeleid, dat die mogendheden welke er op rekenden Oostenrijk geheel geïzoleerd te zien, zich zullen teleurgesteld vinden en Frankrijk op de uitvoering van het meer genoemde traktaat zullende zien aandringen.

— 't Is mogelijk dat Engeland, na Napoleons besluit in den *Moniteur* is aangekondigd, zeer onverschillig is voor een vereeniging van een kongres, waardoor het vroeger de bepalingen van het verdrag van Villafranca gewijzigd wilde hebben. Spoedig zal dit moeten blijken.

— Den 8n dezer heeft zich te Lyon het ongehoorde feit opgedaan, dat, behalve de aan de beurs verbonden ambtenaren, niemand zich daar zien liet. Op het gewone beursuur was er geen enkel kooper of verkooper aanwezig.

— De *Revue des deux mondes* wijdt een hoofdartikel aan de nagedachtenis van den beroemden kunstschilder Ary Scheffer, — eene kolossale dwaasheid is daarin hinderlijk, namelijk de bewering, dat Ary Scheffer niet slechts een »Franschman" was geworden door een 50-jarig verblijf te Parijs, maar dat hij ook Franschman was door zijne geboorte, omdat, ten tijde toen hij ter wereld kwam, Nederland bij de Fransche republiek ingelijfd was! Volgens die redenering zijn er op dit oogenblik nog een groot aantal echte Franschen in Nederland.

— Uit Madrid verneemt men dat het Spaansche goevernement den maarschalk Pelissier, die te dier stede met zijne jonge gade is aangekomen, op schitterende wijze ontvangen heeft. Niet alleen dient die reis den voormaligen goeverneur van Algerië tot uitspanning, maar hem zou tevens door den Keizer de zending zijn opgedragen om met de militaire overheden te Madrid te onderhandelen over eene medewerking van het Fransche leger in eene eventuele expeditie van het Spaansche leger tegen Marokko.

— Er zijn te Marseille tijdingen ontvangen uit Konstantinopel loopende tot 7 dezer. Daaruit blijkt, dat de Sultan op het punt geweest is van om te komen. De Ionische kapitein van eene stoomsleepboot heeft namelijk twee malen zijn boot tegen het jagt, waarin de Sultan zich bevond, aangevaren. De Sultan is slechts met moeite gered; de kapitein is gearresteerd. De Engelsche gezant sir H. Bulwer heeft ten deze een streng onderzoek beloofd.

De goeverneur van Kandia is ontslagen. De smokkelhandel wordt aldaar op groote schaal gedreven. Het zijn voornamelijk wapenen die men heimelijk tracht in te voeren. Een aantal wapenen zijn reeds in beslag genomen.

In Servie neemt de gisting toe. De Skuptchina of wetgevende vergadering is bijeengeroepen.

Een artikel in de *Invallide Russe* heeft de Slavonische bevolking tegen den Sultan in opschudding gebragt. Prins Labanoff, de Russische gezant, is deswege door den grootvizier geïnterpelleerd. De gezant heeft geantwoord, dat genoemd blad deswege eene waarschuwing heeft ontvangen.

De Russen hebben een beslissende overwinning op de Circassiers behaald. Al de artillerie van Schamyl is in handen der Russen gevallen. Een 300 tal uitgewekene Cirkassische familiën hebben eene wijkplaats te Konstantinopel gezocht.

Sir H. Bulwer heeft het door 250 Circassische hoofden geteekend protest naar Londen gezonden.

ENGELAND.

LONDEN, 15 Sept. Een schrijven uit Shangaï, van 15 Julij, meldt over het gebeurde aan den Pei-ho het volgende:

»Het luid geroemde verdrag van Tien-Tsin is van geener waarde, en de Engelschen zijn voor het eerst in China geslagen. Toen de vloot den 18n Junij aan den Pei-ho kwam, bewezen de goede versterkingen genoegzaam dat de Chinezen haar niet wilden laten voorttrekken. De Engelsche gezant vaardigde iemand tot den mandarijn af, die over de forten bevel voerde, en deze zeide, er niets tegen te hebben dat de gezanten naar Peking trokken, maar dat zij daartoe den weg door het land van Gol moesten nemen. Toen verklaarde de heer Bruce dat hij den regten weg naar Peking insloeg en, bij tegenstand, geweld gebruiken zou. Den 24n maakte admiraal Hope toebereidselen om de forten te nemen of te vernielen, en de verschansingen aan den mond der rivier nutteloos te maken. Den 25n Junij voeren negen kanonneerbooten en twee stoombooten naar den mond van den Pei-ho, gevolgd van de sloepen, welke de Engelsche Marine en 60 Franschen van het fregat *Duchayla* aan boord hadden.

»Een kanonneerboot trachtte de eerste versperring door te breken, door er met alle kracht tegen te varen; doch dit bleef vruchteloos. Een tweede slaagde even min. Toen begon men met behulp der ankers de zware palen uit te trekken, waarop de versperring rustte. Dit gelukte den *Opposum*, die nu dadelijk doorzeilde, om den tweeden hinderpaal eveneens uit den weg te ruimen. De *Plower*, met den admiraal aan boord, volgde en men geloofde reeds gewonnen spel te hebben, toen een kanon van het fort losgebrand werd. Het schot was goed gerigt en trof den *Plower*, die oogenblikkelijk het vuur beantwoordde. Eensklaps gaven de Chinezen de volle laag uit de 58 kanonnen van het fort.

»De overige kanonneerbooten snelden toe en een vreeselijk vuur begon, dat van 2½ uur des namiddags tot 5 uur 's avonds duurde. De Chinezen schoten met zeldzame juistheid, en de *Eloner* en *Opposum* moesten reeds in den beginne wijken. Slechts weinigen der bemanning bleven ongedeerd en de admiraal zelf werd in den aanvang zwaar gewond, doch weigerde het bevel over te geven. De eb kwam; eenige kanonneerbooten geraakten op het zand en werden door de kogels der Chinezen beneden de waterlijn lek geschoten.

In die stelling was het onmogelijk het vijandelijk geschut tot zwijgen te brengen. Nu besloot men het fort aan de landzijde te bestormen, en de landingstroepen werden ontscheept. Doch ook hierin had men zich misrekend. Door diepen modder wadende, bereikten de troepen het fort tot op een schot afstands, toen de Chinezen hen met kartets-kogels begroetten en terugdreven. Bijna al het kruid was vochtig en wijl in dien verzwakten toestand aan geen stormloopen te denken viel, werd voor den terugtogt geblazen.

»Eerst omstreeks 1 uur 's nachts waren de gekwetsten aan boord der kanonneerbooten, welke tot 10 uur gevuurd hadden en nu, na den voorraad van kruid en lood uitgeput te hebben, bijna allen in zinkenden staat waren.

»In het geheel waren 1000 man in het vuur, waarvan 464 Engelschen gedood of gekwetst werden; onder welk getal 7 gesneuvelde en 22 gewonde officieren; terwijl aan Fransche zijde 4 man gebleven en 10 verminkt zijn. Bij de laatsten behoort ook de gezagvoerder van den *Duchayla*. Het Engelsche smaldeel is, met achterlating van drie schepen, naar de Saddle-eilanden getrokken en heeft aan den mond van den Yantse-Kiang het anker geworpen.

»De Amerikaansche gezant is niet teruggekeerd, en men wil, dat de mandarijnen hem veroorloofd hebben naar Peking te reizen, wijl hij geen deel genomen heeft aan den strijd.

— Het herstel der schade, aan den *Great Eastern* te weeg gebragt door de geweldige uitbarsting van stoom, zal p. m. eene maand tijd vereischen, en niet voor dat de geheele machinerie eene strenge proef zal hebben doorstaan zal het vaartuig andermaal in zee steken. Het thans voor Portland op de reede liggende schip is tot den prijs van 2½ sh. ter bezigtiging van het publiek toegankelijk gesteld.

— Volgens den *Times* zullen verscheiden stoom- en zeilfregatten en korvetten, met 1000 mariniers naar China gezonden worden. De *Times* beweert echter, dat die troepen-magt aanzienlijker zal zijn.

STADSNIEUWS.

239ste Staats-Loterij. (Prijzen van ƒ 1000 en daarboven.) 5de Klasse, 12de Lijst: No 8494, 2502, 14146, 3957, 6667 en 6953 ieder ƒ 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 16 September.

OVERLEDEN (13 Sept.): H. Verhoesen, geb. Lambooy, 53 j.

Wisselkoers.

2/m.	Parijs	ƒ 55 7/16	2/m.	Livorno	ƒ 38½
Zigt	"	" 55 13/16	"	Napels	" 79
2/m.	Bordeaux	" 55	3/m.	Petersburg	" 163
½/m.	"	" 55½	6/w.	Weenen	" 94
3/m.	Madrid	" 238	"	Augsburg	" 99
"	Cadix	" 240	"	Frankfort	" 99¾
"	Sevilië	" 237	2/m.	Hamburg	" 35⅛
"	Bilbao	" 237	Zigt	"	" 35⅝
"	Lissabon	" 40⅜	2/m.	Londen	" 11.65
"	Porto	" 40¼	Zigt	"	" 11.70
2/m.	Genua	" 45¼		Rotterdam	¼

BUITENLANDSCHE FONDSEN.

ANTWERPEN, 15 Sept. België 2½ pc. 55¾ p; 4½ pc. 98p; Metal. 58⅜; Nation. 62½; Spanje 1½ pc. 34p; 3 pc 44g.

PARIJS, 15 Sept. Rente kont. 4½ pc. —,—, in liq. 3 pc. —,—; op tijd 3 pc. 68.75; Credit mobilier 785.—; Fr.-Oost. Spoorw. 538.75; Russ. Spoorw. Aktiën 500; Spanje 1½ pc. 34½; 3 pc. 44¼; Passive 10½; Cred. Spanje 272.50; Rom. Leening 86.50.

MADRID, 14 Sept. Spanje 3 pc. 44.35; 1½ pc. 34.50.

LONDEN, 15 Sept. Cons. 95⅜ a ½; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 21⅜ a 21⅛; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. 4⅞ a 5⅜; id. werkelijke 17⅛ a 17⅜ 5 pc. Venez. 27¼ a ¾; 2¼ pc. id. 14¼ a ¾; 3 pc. Port. 45½ a 46; 3 pc. Spanje 46¼ a ¾; 1½ pc. id. 34½ a 34¾; Coupons 4½ a 4¾; Passive 11½ a 11; 4½ pc. Russen 98 a 99; 5 pc. id. 111 a 112; 2½ pc. Holland 64 a 65; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares 62 a 63; id. 7 pc. Oblig. 78 a 80; Sardinië 85½ a 86½; Ecuador —.

WEENEN, 15 Sept. Met. 5 pc. 73.75; Nat. 77.90; Loten 1854 4 pc. 109.—; Bank-Aktiën 877; Noord-Baan-akt. —,—; Credit Aust. 205.60; O.-Fr. Spoorw.-akt. 261.—; Lomb. Venetiaans. —,—, Nieuwe —,—; Wissel op Londen 3/m. 12.25; Goud 22; Zilver 18¼.

BERLIJN, 15 Sept. Metalliek 5 pc. 58; Nationale 62½; Stiegl. 5de serie 99; 6de id. 106; Rusland 5 pc. ——,

Pruiss. Staats. 4½ pc. 102; id. Nieuwe 5 pc. 103¼; Fr. Oost. Spoorw. 142; Credit 82¾; Wissel op Londen 3/m. 6 th. 18¼; Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt 141⅞, 2/m. 141¼; Weenen —, Petersburg 95½.

FRANKFORT, 15 Sept. Metalliek 5 pc. 57¼; Nation. 61, Cred. Akt. 182, Spanje 3 pc. 43⅛, 1½ pc. 34; Bankakt. 835, Wissel op Londen 116⅜, Weenen 94¾, Parijs —, Diskonto —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		15 SEPT. 4½ u.	à		gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.				
Nederl. Bank	4 ″		″		
Nederl. Werkel. Schuld à	2½ pCt.	64⅝	″	64 13/16	64¾
Dito Dito	3 ″	78 3/16	″	78¼	
Dito Dito	4 ″	98¾	″	98⅞	98 13/16
Amortisatie-Syndikaat	3½ ″	95	″		
Aand. Handel-Maatsch.	″	126⅞	″	127	126⅞
Oost-Ind. Leening	4 ″	98	″	98⅛	
Aand. Holl. Spoorweg			″		
Leening idem	4½ ″		″		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ ″		″		
Maatschappij van Weld.	4 ″		″		
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ ″		″		
Dito *Rothschild*	2½ ″		″		
Frankrijk, Certifikaten	3 ″		″		
Spanje, Obligatiën	1½ ″	34	″	34¼	34 1/16
Dito	3 ″	45¼	″	45⅜	
Dito Binnenlandsche	3 ″	43 7/16	″	43⅝	43 7/16
Amortisable Schuld		11⅛	″	11 3/16	
Bewijzen Coupon		4⅝	″	4 11/16	
Crediet Instel. bij *Prost & Co.*			″		
Portugal, Obligatiën	3 ″	44⅝	″	44 11/16	
Dito 1856	3	42 15/16	″	43	
Uitgestelde					
Rusl. Obl. bij *Hope en Co.*	5 ″	104¼	″	104⅜	
Dito bij idem 1828/1829	5 ″	101⅞	″	102	
Cert. bij idem 1831/1833	5 ″	87	″		
Dito bij idem 1840	4 ″	84⅛	″	84½	
Dito bij *Stieglitz*	4 ″	84⅛	″	84⅜	
Dito Nieuwe	4 ″		″		
Dito 5de Serie	5 ″	94	″		
Dito 1855, 6de Serie	5 ″	100 13/16	″	100⅞	
Dito Adm. te Hamburg	5 ″		″		
Dito dito te Londen	5 ″		″		
Dito dito dito	4½ ″	95¾	″		
Inschrijv. in Assignatiën	6 ″		″		
Certifikaten van dito	6 ″		″		
Spoorweg Aktiën	5 ″		″		
Polen, Aand. 1835, fl. 500			″		
Obligatiën	4 pCt.	79⅛	″		
Pruissen, Oblig.	5 ″	101¼	″		
Aandeelen 1854	3½ ″		″		
Oostenrijk, [illegible]	5 ″				
Dito [illegible]					
Dito Metalliek	5 ″	55 5/16	″	56	56 7/16
Dito Rente Amsterdam	5 ″	74¼	″	74½	74¼
Dito Nationale 1854	5 ″	59½	″	59⅞	59 9/16
Dito dito	2½ ″	29⅝	″	29⅞	29⅝
Weener Bankaktiën	*f*	840	″	845	
Dito Aand. fl. 250, 1839	″		″		
Dito dito ″ 250, 1854 4 pCt.		264	″		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			″		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 ″		″		
Dito bij *Rotschild*	5 ″		″		
Denemarken, Obl. te Lond.	5 ″		″		
Dito	3 ″		″		
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 ″		″		
Dito 1839 van £ 100	5 ″	98½	″		
Dito 1843 ″ 100	5 ″	99	″		
Dito 1852	4½ ″	91½	″		
Dito 1858	4½ ″	91½	″		
Sardinië	5 ″		″		
Peru, Geldl. 1854	4½ ″		″		
Dito [illegible]	″		″		
Ecuador, Oblig. 1855	1 ″	15	″		
Venezuela, dito 6 pCt. thans 3	″	26⅛	″	26⅜	26⅛
Dito Uitgestelde	″	14	″	14⅛	
Grenada, Obligatiën	3½ ″	15½	″	15⅝	
Dito Uitgestelde		4 15/16	″		
Mexiko, dito	3 ″	20 3/16	″	20⅜	
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*,	Lr. A ″	96¼	″		
Dito dito	Lr. B ″		″		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		″		
Amerik. Bank-Aktiën			″		
Illinois Spoorw. Aandeelen			″		
Dito Oblig. Constr. Bons	7 pCt.		″		
Louisiana	5 ″		″		
Grieken, Obl. Geldl. 1825	[illegible]				

Handel-Maatschappij kontant —; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgefourneerde 223; 28½; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. —; Galv. 55½; 3 pc. Russen 64 13/16; 65.

De Oostenrijksche fondsen, bij vrij levendiger affaires ⅝ pCt. flaauwer dan gisteren. Spaansche fondsen in den beginne zeer vast, doch sluit tegen het einde in een flaauwere stemming dan gisteren. Zuid-Amerikanen, voornamentlijk in Mexikanen was veel vraag met verhoogde koersen.

Koers van het Geld, Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 16 September tot [illegible] ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64¾; Aand. Handel-Maatsch. 127, Spanje, Binnenl. 3 pc. 43½; Rusl., Obl. bij Hope en Co. 5 pc. 104⅜, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 101, Oostenrijk, Met. 5 pc. 55⅝, dito Rente Amst. [illegible] dito Nationale 1854 5 pc. 59⅝, dito 2½ pc. 29⅝.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 23,—	à	—	Pruissische	*f* 34¾	à	—
Napelsche	″ —,—	″	—	Spaansche	″ —,—	″	—
Div. in £	″ 11,60	″	—	Hamb. Russ.	″ 32⅞	″	—
Eng. Russen	″ 11,75	″	—	Russ. in Z. R.	″ 33⅝	″	—
Fransche	″ 55¼	″	—	Polen	″ —,—	″	—
Belgische	″ 55⅝	″	—	″ Fl.	″ 26¼	″	—

Buitenl. Spanje *f* 55⅛. Nation. Met. do. 1 Julij 1859, *f* 28.—.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIËN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,60	à	9,70
Oude Gerande Dukaten	″ 5,50	″	5,60
Wigtige Souvereinen	″ 11,65	″	11,75
″ Pistolen	″ 9,55	″	9,65
Stukken van 20 Franks	″ 9,30	″	9,40

Baren Goud en Speciën à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 9½ à 10½ pc.

ZILVEREN SPECIËN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55	à	2,60
Stukken van 5 Franks	″ 2,33	″	2,36
Brabandsche Kroonen	″ 2,65	″	2,70
Fransche	*f* 2,70	*f*	2,75
Pruissische Daalders	″ 1,75	″	1,78
Zilver 1000 à 980	″ —,—	″	—,—
″ 900 ″ 700	*f* 104,20	à	105,—

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 16 Sept.

Tarwe bij partij verkocht: 131, 132 ℔ j. b. Pools. *f* 287, 290. Gedroogde Rogge *f* 2 lager: 116, 117 ℔ Petersb. *f* 153, 155.

ROTTERDAM, 15 Sept. Tarwe: 163/2 ℔ j. Bovenl. Ris *f* 270, 175, 162/2 ℔ dito dito *f* 272; per 2400 Ned. ℔ tweejar. Rijn *f* 270. — Boekweit: Op 140/2 ℔ Holsteinsche *f* 148.

SCHIEDAM, 15 Sept. Rogge. Verkocht: 144/2 ℔ Pernau *f* 187 3/m., *f* 186 6/w. — Gerst: 131/2 ℔ Koersche *f* 174 6/w.; 129 2 ℔ dito *f* 166 kt., *f* 168 3/m. — Moutwijn *f* 14.50; Jenever *f* 20,—; Amst. Proef *f* 21,25 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 0,80 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 15 Sept. Lion (st.), Londen.
VLIE, 14 Sept. Kruger, Gluck Zu, Koningsbergen.
HELVOET, 15 Sept. Adonis (st.), Londen.

UITGEZEILD:

TEXEL, 16 Sept. Borger, Jacob, Batavia. – Leverstein, Constantia Maria, Suriname.
VLIE, 13 Sept. Kraan, Vrouw Helena, Noorwegen.
HELVOET, 15 Sept. Guyt, Jan de Witt, Batavia.
BATAVIA, 7 Julij. Meyboom, Aldebaran, Nederland. — 8 Julij. Osnabruck, Alma & Olga, Amst. — 10 Julij. Amesz, Nicot, Amst. - Prehn, Victor, Nederl. — 22 Julij. Greefkes, Acadia, Amst.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 16 September, in lading naar:

Frankfort.	J. Welter, Frankfort No. 4.
Dusseldorp.	W. Brugman, Niederrh. No 7.
Duisburg.	H. Meeuwsen, Niederrhein No. 5.
Keulen.	W. Vogels, Cölln No. 14.
Maintz.	W. Keller, Mainz No. 1.
Mannheim.	A. Bauduin, Urania.
Wezel.	E. T. Beijer, de Hoop.
Urdingen.	J. Demmer, Vrouw Mariah
Heilbron.	G. Mussig, Albert Schmidt.
Mannh. en Ludwigh.	L. Penning, Azie.
Ludwigsh. en Heilbron	J. Hell, Johanna.
Maastricht.	B. van Mullekom, Stad Maastricht.

AMSTERDAM, 16 September, vertrokken naar:

Manheim en Ludwigsh. W. van der Poll, Europa.

Rijnhoogte ARNHEM, 15 Sept. 9 p. [illegible]
KEULEN, 15 ″ 5 v.m. [illegible]

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT

Op Maandag 19 September, des avonds ten vijf ure.

1. Huis, Achterhuis en Erf, Singel, KK 51. — 2. Huis, Tuin en Erve, Singel, SS 41. — 3. Huis en Erve, Prinsengracht, BB 55. — 4. Huis, Tuin en Erve, Weesperkerkstraat, W 379. — 5. Dito, Rapenburgerstraat, V. 397. — 6. Huis en Erve, Amstelstraat, P. 105. — 7. Dito, Kerkstraat, W 321. — 8. Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Prinsengracht, EE 659. — 9. Huis en Erve, Raamgracht, C 157. - 10. Huis, Tuin en Erve, Zanddwarsstraat, C 252; te zamen in slag. — 11. Huis en Erve, Prinsengracht, GG 577. — 12. Dito, Groote Bikkerstraat, WW 355. — 13. Huis, Achterhuis en Erve, Egelantiersgracht, NN 20, benevens twee Achterhuizen en Erve, in een Gang, achter voorn. Perceelen, NN 21. — 14. Huis en Erve, Lindenstraat, PP 697. — 15. Dito, Anjeliersgracht, PP 456. — 16. De Opstand van twee Woningen en Loods, Korte Weteringspad, WW 95 à 97. — 17. Huis en Erve, Watergraafsmeer over het Regthuis, B 349.

Advertentiën.

(1825) GETROUWD: W. A. J. PELGRUM, van *Zutphen*, met A. H. A. VAN BERGEN.

BREDA, 15 September 1859.

Voor algemeene Kennisgeving.

(1826) GETROUWD: J. A. F. TER MEULEN, van *Enkhuysen*, met T. G. SCHOEMAKER.

AMSTERDAM, 16 September 1859.

(1818) Heden, na voorzien te zijn van de HH. Sacramenten der stervenden, werd onze gemeente in diepe rouw gedompeld, doordien het den almagtigen God behaagde onzen zoo innig geliefden Pastoor, den WelEerw. Heer W. VAN DUYNHOVEN, tot zich te roepen, in den ouderdom van ruim 64 jaren. Een langdurend maar moedvol lijden maakte een einde aan zijn voor ons zoo nuttig leven. Dankbaar zal ZEws ruim 23jarig verblijf in deze gemeente, zoo als Kapellaan en Pastoor in zegenend aandenken blijven.

Namens het R. C. Kerkbestuur van Laren,

LAREN, 12 Sept. 1859.

G. G. BUS.
R. J. CALIS.
W. DE GRAAF.
J. M. MAJOOR.

(1822) Op een dorp in Zuid-Holland, wordt tegen 1 November a. s. bij eenen Pastoor gevraagd, eene **Dienstbode**, goed kunnende Naaijen en Koken en verder voor haar geschikt werk in de huishouding en in de kerk verrigten. Brieven *franco* aan den Heer A. M. VAN DIJK, Boekhandelaar te Delft, letter W.

(1824) Er wordt tegen Primo November aanstaande in een **Kock- en Banketbakkerij**, een **BEDIENDE** gevraagd, van de R. C. Godsdienst, die zijn werk verstaat en van goede informatien voorzien is. Reflecteerende vervoege zich met *franco* brieven (onder lett. A. Z.) aan het Bureau dezer Courant.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY, een overheerlijk middel voor open beenen. P.... M...., te Alblasserdam, had voor zes jaren het ongeluk een been te breken; hetzelve werd niet goed gezet en niet goed behandeld, waardoor eene opene wond ontstond, en in weerwil van eene langdurige genees- en heelkundige behandeling, kon hij niet herstellen, en men vreesde dat hij levenslang zoude kreupel blijven. Vier maanden geleden begon hij de Zalf en Pillen van Holloway te gebruiken, welke spoedig zijnen toestand verbeterden en ruim twee maanden later was hij tot verbazing van een ieder hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volg: *Doosjes Pillen* à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.[illegible], *f* 13.50, *f* 20.50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y No. 251 en Nieuwendijk, L No. 78, als Depôthouders te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, depôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, depôthouder te *Prinsland* en bij STRAATMAN, hoofd-depôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen* Strand 244 *Holloway's-Etablishment*. (1554)

De Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN berigt bij deze dat de gewone druk van: ***Mr. W. Bilderdijk. Geschiedenis des Vaderlands, van de wording des lands af tot de Herwinning der Vrijheid, in November 1813.*** Uitgegeven door H. W. Tydeman, 13 deelen met een algemeen Register, drie Kaarten en een Facsimile, **GEHEEL UITVERKOCHT** is. Er blijven hem nog **exemplaren** over op best papier, die voor *f* 22.— afgeleverd worden.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.